

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ പ്രഥമസ്കന്ധേ സപ്തദശോധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ പ്രഥമസ്കന്ധേ സപ്തദശോധ്യായഃ ॥

സുത ഉവാച

തത്ര ഗോമിഥുനം രാജാ ഹന്യമാനമനാഥവത് |
ദണ്ഡഹസ്തം ച വൃഷലം ദദ്യൂശേ നൃപലാഘരണം || 1 ||

വൃഷം മൃണാലധവലം മേഹന്തമിവ ബിഭൃതം |
വേപമാനം പദൈകേന സീദന്തം ശൂദ്രതാഡിതം || 2 ||

ഗാം ച ധർമദുഘാം ദീനാം ഭൃശം ശൂദ്രപദാഹതാം |
വിവത്സാം സാശ്രുവദനാം ക്ഷാമാം യവസമിച്ഛതീം || 3 ||

പപ്രച്ഛ രഥമാരുഢഃ കാർതസ്യാരപരിച്ഛദം |
മേഘഗംഭീരയാ വാചാ സമാരോപിതകാർമുകഃ || 4 ||

കസ്ത്വം മച്ഛരണേ ലോകേ ബലാധംസ്യബലാൻ ബലീ |
നരദേവോഽസി വേഷേണ നടവത്കർമണാഭിജഃ || 5 ||

യസ്ത്വം കൃഷ്ണേ ഗതേ ദൂരം സഹ ഗാഢധീവധൻവനാ |
ശോച്യാഽസ്യശോച്യാൻ രഹസി പ്രഹരൻ വധമർഹസി || 6 ||

ത്വം വാ മൃണാലധവലഃ പാദൈർനൃനഃ പദാ ചരൻ |
വൃഷരുപേണ കിം കശ്ചിദ് ദേവോ നഃ പരിവേദയൻ || 7 ||

ന ജാതു പൗരവേന്ദ്രാണാം ദോർദണ്ഡപരിരംഭിതേ |
ഭൂതലേന്ദ്രനുപതന്ത്യസ്ഥിൻ വിനാ തേ പ്രാണിനാം ശുചഃ || 8 ||

മാ സൗരഭേയാനുശുചോ വ്യേതു തേ വൃഷലാദ് ഭയം |
മാ രോദീരംബ ഭദ്രം തേ ഖലാനാം മയി ശാസ്തരി || 9 ||

യസ്യ രാഷ്ട്രേ പ്രജാഃ സർവാസ്ത്രസ്യന്തേ സാധ്യസാധുഭിഃ |
തസ്യ മത്തസ്യ നശ്യന്തി കീർത്തിരായുർഭഗോ ഗതിഃ || 10 ||

ഏഷ രാജ്ഞാം പരോ ധർമോ ഹ്യാർത്ഥാനാമാർത്തിനിഗ്രഹഃ |
അത ഏനം വധിഷ്ഠാമി ഭൂതദ്രുഹമസത്തമം || 11 ||

കോവൃശ്ചത് തവ പാദാംസ്ത്രീൻ
സൗരഭേയ ചതുഷ്പദ |
മാ ഭുവംസ്ത്വാദൃശാ രാഷ്ട്രേ
രാജ്ഞാം കൃഷ്ണാനുവർതിനാം || 12 ||

ആഖ്യാഹി വൃഷ ഭദ്രം വഃ സാധുനാമകൃതാഗസാം |
ആത്മവൈരുപ്യകർതാരം പാർഥാനാം കീർതിദുഷണം || 13 ||

ജന്യേനാഗസ്യഘം യുജ്ഞൻ സർവതോന്യ ച മദ്ഭയം |
സാധുനാം ഭദ്രമേവ സ്യാദസാധുദമനേ കൃതേ || 14 ||

അനാഗസ്ത്വിഹ ഭൂതേഷു യ ആഗസ്കുന്നിരങ്കുശഃ |
ആഹർതാസ്ഥി ഭുജം സാക്ഷാദമർത്യസ്യാപി സാംഗദം || 15 ||

രാജ്ഞാ ഹി പരമോ ധർമഃ സ്വധർമസ്ഥാനുപാലനം |
ശാസതോന്യായാൻ യഥാശാസ്ത്രമനാപദ്യുത്പമാനിഹ || 16 ||

ധർമ ഉവാച
ഏതദ് വഃ പാണ്ഡവേയാനാം

യുക്തമാർതാഭയം വചഃ |
 യേഷാം ഗുണഗണൈഃ കൃഷ്ണോ
 ദൗത്യാദൗ ഭഗവാൻ കൃതഃ || 17 ||

ന വയം ക്ലേശബീജാനി യതഃ സ്യുഃ പുരുഷർഷഭ |
 പുരുഷം തം വിജാനീമോ വാക്യഭേദവിമോഹിതാഃ || 18 ||

കേചിദ് വികൽപവസനാ ആഹുരാത്മാനമാത്മനഃ |
 ദൈവമന്യേ പരേ കർമ്മ സ്വഭാവമപരേ പ്രഭുഃ || 19 ||

അപ്രതർക്യാദനിർദ്ദേശാദിതി കേഷുപി നിശ്ചയഃ |
 അത്രാനുരൂപം രാജർഷേ വിമൃശ സ്വമനീഷയാ || 20 ||

സൂത ഉവാച
 ഏവം ധർമേ പ്രവദതി സ സമ്രാഡ് ദ്വിജസത്തമ |
 സമാഹിതേന മനസാ വിവേദഃ പര്യചഷ്ട തം || 21 ||

രാജോവാച
 ധർമം ബ്രവീഷി ധർമജ്ഞാ ധർമോസി വൃഷരൂപധൃക് |
 യദധർമകൃതഃ സ്ഥാനം സൂചകസ്യാപി തദ്ഭവേത് || 22 ||

അഥവാ ദേവമായായാ നൂനം ഗതിരഗോചരാ |
 ചേതസോ വചസശ്ചാപി ഭൂതാനാമിതി നിശ്ചയഃ || 23 ||

തപഃ ശൗചം ദയാ സത്യമിതി പാദാഃ കൃതേ കൃതാഃ |
 അധർമാംശൈസ്ത്രയോ ഭഗാഃ സ്ഥയസംഗമദൈസ്തവ || 24 ||

ഇദാനീം ധർമ പാദസ്തേ സത്യം നിർവർതയേദ്യതഃ |
 തം ജിഹൃക്ഷത്യധർമോഽയമനുതേനൈധിതഃ കലിഃ || 25 ||

ഇയം ച ഭൂർഭഗവതാ ന്യാസിതോരുഭരാ സതീ |
ശ്രീമദ്ഭിസ്തത്പദന്യാസൈഃ സർവതഃ കൃതകൗതുകാ || 26 ||

ശോചത്യശ്രൂകലാ സാധ്വീ ദുർഭഗേവോജ്ജ്വലിതാധുനാ |
അബ്രഹ്മണ്യോ നൃപവ്യാജാഃ ശൂദ്രാ ഭോക്ഷ്യന്തി മാമിതി || 27 ||

ഇതി ധർമം മഹീം ചൈവ സാന്ത്വയിത്വാ മഹാരഥഃ |
നിശാതമാദദേ ഖഡ്ഗം കലയേധർമഹേതവേ || 28 ||

തം ജിഹ്വാംസുമഭിപ്രേത്യ വിഹായ നൃപലാഘരണം |
തത്പാദമൂലം ശിരസാ സമഗാദ് ഭയവിഹ്വലഃ || 29 ||

പതിതം പാദയോർവീരഃ കൃപയാ ദീനവത്സലഃ |
ശരണ്യോ നാവധീച്ഛ്ലോക്യ ആഹ ചേദം ഹസന്നിവ || 30 ||

രാജോവാച

ന തേ ഗുഡാകേശയശോധരാണാം
ബദ്ധാഞ്ജലേർവൈ ഭയമസ്തി കിഞ്ചിത് |
ന വർതിതവ്യം ഭവതാ കഥഞ്ചന
ക്ഷേത്രേ മദീയേ ത്വമധർമബന്ധുഃ || 31 ||

ത്വാം വർതമാനം നരദേവദേഹേ -
ഷ്വന്നുപ്രവൃത്തോഽയമധർമപുഗഃ |
ലോഭോഽന്യതം ചൗര്യമനാർയമഹോ
ജ്യേഷ്ഠാ ച മായാ കലഹശ്ച ദംഭഃ || 32 ||

ന വർതിതവ്യം തദധർമബന്ധോ
ധർമേണ സത്യേന ച വർതിതവ്യേ |
ബ്രഹ്മാവർതേ യത്ര യജന്തി യജ്ഞൈ -
ര്യജ്ഞൈശ്ചരം യജ്ഞവിതാനവിജ്ഞാഃ || 33 ||

യസ്മിൻ ഹരിർഭഗവാനിജ്യമാന

ഇജ്യാമൂർതിർയജതാം ശം തനോതി |

കാമാനമോഘാൻ സ്ഥിരജംഗമാനാ -

മന്തർബഹിർവായുരിവൈഷ ആത്മാ || 34 ||

സൂത ഉവാച

പരീക്ഷിതൈവമാദിഷ്ടഃ സ കലിർജാതവേപമുഃ |

തമുദ്യതാസിമാഹേദം ദണ്ഡപാണിമിവോദ്യതം || 35 ||

കലിരുവാച

യത്ര ക്വചന വത്സ്യാമി സാർവഭൗമ തവാജ്ഞയാ |

ലക്ഷയേ തത്ര തത്രാപി ത്വാമാത്തേഷുശരാസനം || 36 ||

തൻമേ ധർമ്മഭൃതാം ശ്രേഷ്ഠ സ്ഥാനം നിർദേഷ്ടുമർഹസി |

യത്രൈവ നിയതോ വത്സ്യ ആതിഷ്ഠംസ്തേന്ദ്രനുശാസനം || 37 ||

സൂത ഉവാച

അഭ്യർഥിതസ്തദാ തസ്മൈ സ്ഥാനാനി കലയേ ദദൗ |

ദ്യുതം പാനം സ്ത്രീയഃ സൂനാ യത്രാധർമശ്ചതുർവിധഃ || 38 ||

പുനശ്ച യാചമാനായ ജാതരൂപമദാത്പ്രഭുഃ |

തതോന്യുതം മദം കാമം രജോ വൈരം ച പഞ്ചമം || 39 ||

അമൂനി പഞ്ച സ്ഥാനാനി ഹൃധർമപ്രഭവഃ കലിഃ |

ഔത്തരേയേണ ദത്താനി ന്യവസത് തന്നിദേശകൃത് || 40 ||

അമൈതാനി ന സേവേത ബുഭുഷുഃ പുരുഷഃ ക്വചിത് |

വിശേഷതോ ധർമശീലോ രാജാ ലോകപതിർഗുരുഃ || 41 ||

വൃഷസ്യ നഷ്ടാംസ്ത്രീൻ പാദാൻ തപഃ ശൗചം ദയാമിതി |

പ്രതിസന്ദധ ആശ്വാസ്യ മഹീം ച സമവർധയത് || 42 ||

സ ഏഷ ഏതർഹ്യധ്യാസ്ത ആസനം പാർഥിവോചിതം |
പിതാമഹേനോപന്യസ്തം രാജ്ഞാമര്യം വിവിക്ഷതാ || 43 ||

ആസ്തേധ്യാസ സ രാജർഷിഃ കൗരവേന്ദ്രശ്രിയോൽബസൻ |
ഗജാഹ്വയേ മഹാഭാഗശ്ചക്രവർതീ ബൃഹച്ഛവാഃ || 44 ||

ഇത്ഥമഭൂതാനുഭാവോഽയമഭിമന്യുസുതോ നൃപഃ |
യസ്യ പാലയതഃ ക്ഷോണീം യൂയം സത്രായ ദീക്ഷിതാഃ || 45 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യം സംഹിതായാം
പ്രഥമസ്കന്ധേ കലിനിഗ്രഹോ നാമ സപ്തദശോധ്യായഃ ||